

Coronamaatregelen en de impact op de drugsmarkten – update 5 juni 2020

Daan van der Gouwe en Laura Smit-Rigter (Trimbos-instituut-Harm Reduction Netwerk/DIMS)
Sara Woods (Mainline)

De afgelopen maanden hebben het Trimbos-instituut (Harm Reduction Netwerk en het Drugs Informatie en Monitoring Systeem, Stichting Mainline en de Belangenvereniging Druggebruikers MDHG geïnventariseerd of en zo ja, welke veranderingen er zich op de verschillende drugsmarkten hebben voltrokken als gevolg van de invoering van de *intelligente lockdown* in Nederland na de COVID-19 uitbraak. Naast het opvragen van signalen uit het veld hebben we vanaf het moment dat de testservices weer opengingen, specifiek gekeken naar eventuele veranderingen in prijs, beschikbaarheid en samenstelling van de bij het DIMS aangeleverde drugsmonsters. Daarnaast hebben we gekeken of er op de door ons gemonitorde drugsfora discussies plaatsvonden over mogelijke veranderingen als gevolg van de beperkende maatregelen. Ook hebben we gekeken of er op social media en in het bijzonder op de berichtenservice Telegram, een verschuiving viel waar te nemen in het aantal drugsgerelateerde berichten voor de COVID-19 uitbraak tot aan de eerste versoepelingen van de maatregelen eind mei. De gevonden resultaten zijn gekoppeld aan een inventarisatie van Mainline onder professionals en/of mensen die drugs gebruiken binnen de klassieke harm reduction-doelgroep (gebruikers van heroïne en/of basecoke) uit het hele land, en professionals en/of mensen die drugs gebruiken binnen de chemsex doelgroep, met name uit Amsterdam.

DIMS-aanlevers

Tussen 16 maart en 22 april waren de testservices gesloten vanwege de in Nederland getroffen maatregelen. Wel kon er in die periode drugs worden getest bij vermoeden van een potentieel gevaarlijke stof of na een incident. Vanaf eind april worden er op verschillende [locaties](#) in het land weer drugsmonsters ter analyse aangeboden. In totaal zijn er vanaf half maart tot aan eind mei bijna 300 drugsmonsters ingeleverd, vooral ecstasy/MDMA, 2C-B en cocaïne. Naast de gebruikelijke vragen over het drugsmonster (zoals waar gekocht, voor welke prijs en als wat is het aangekocht) is er in de afgelopen periode ook specifiek gevraagd naar eventuele veranderingen in de beschikbaarheid van het aangekochte middel vanwege de COVID-19 uitbraak.

Over het geheel genomen geven de aanlevers aan dat er sinds de invoering van de coronamaatregelen weinig verschuivingen te zien zijn op de gebruikersmarkt. Alle gangbare drugs inclusief heroïne en basecoke, zijn vrijwel even gemakkelijk verkrijgbaar als voor half maart. We zien geen veranderingen in prijs, beschikbaarheid of samenstelling van diverse drugs. Hier en daar hebben dealers hun 'beleid' wat aangepast of zijn sommigen ermee gestopt en zijn elders weer nieuwe dealers begonnen. Gebruikers die recentelijk hun drugs bij DIMS hebben aangeleverd, geven desgevraagd aan geen problemen te hebben ervaren met de aankoop van het middel dat men ter analyse heeft ingeleverd. Sommige dealers laten de bestelling nu bij de deur achter in plaats van dat

men het zelf overhandigt, andere dealers zijn vanwege de maatregelen minder frequent of korter op straat te vinden.

(Snuif-)cocaine

Voor wat betreft aangeleverde cocaïnemonsters zijn er geen significante prijsverschillen of veranderingen in de samenstelling waar te nemen, anders dan vóór de invoering van de coronamaatregelen. Cocaine is net zo makkelijk verkrijgbaar als de periode vóór half maart.

Heroïne

Hoewel heroïne nauwelijks is aangeleverd in deze periode (en sowieso weinig wordt aangeleverd) zien we ook hier geen meldingen van grote veranderingen in verkrijgbaarheid. Ook de veldwerkers van Stichting Mainline hebben geen signalen gekregen van gebruikers die grote problemen zouden hebben met het verkrijgen van heroïne. Als er al sprake is van verminderde beschikbaarheid lijkt dit vooral te komen doordat dealers hun bereikbaarheidsaanpassen, of door het wegvallen van dagbesteding (en de hieruit voortvloeiende vergoeding) voor probleemgebruikers van heroïne (of basecokes). Er zijn vooralsnog geen signalen (zoals dat wel het geval lijkt in het buitenland) dat heroïnegebruikers zouden overstappen op synthetische opioïden.

Synthetische drugs

Voor synthetische drugs als ecstasy/MDMA, speed en 2C-B geldt ook dat er weinig veranderd lijkt. Sommige aanleveraars geven aan dat het lastiger is om aan te komen, maar veel anderen zeggen dat er geen verschil is met de periode van vóór half maart, of dat het zelfs makkelijker is om aan te komen, onder meer vanwege een pro-actief beleid van dealers in onder meer Whatsapp groepen.

Telegram

Het DIMS monitort sinds eind 2019 alle berichten binnen enkele drugs gerelateerde openbare groepen op de social media berichtenservice Telegram. Ook hier zien we geen verschil tussen de aard en omvang van deze berichten na half maart. Kort na de inwerkingtreding van de intelligente lockdown wordt een aantal keer in een bericht gerelateerd aan "corona", maar ook dat neemt snel daarna weer af.

Drugsfora

Al langere tijd monitort DIMS enkele drugsfora. Om te kijken of er verschillen zijn in aard en omvang van discussies op deze fora, hebben we de periode vanaf begin januari 2020 tot aan half mei 2020 bekeken. Ook hier zien we niet dat er veel over de coronacrisis wordt gediscussieerd, noch dat er veel extra topics gestart worden die over de beschikbaarheid of verkrijgbaarheid van drugs gaan.

Samenvattend

Van enige impact van de coronamaatregelen op de prijzen, beschikbaarheid of samenstelling van de meest gangbare illegale drugs in Nederland lijkt vooralsnog geen sprake te zijn.